

GRADSKI CENTAR
ZA SOCIJALNI RAD
U BEOGRADU

Život zajedno

■ OKTOBAR 2011. ■ BROJ 4

■ LETOVANJE ZA DECU IZ KOLEKTIVNIH CENTARA

Putovanje za pamćenje

ODGOVORNO
RODITELJSTVO

Najvažniji
posao na svetu

ODGOVORNOST
RODITELJA

Najvažniji posao na svetu

Turbulentna svakodnevica i iskušenja kroz koje jedno društvo prolazi dugi niz godina može ozbiljno da ugrozi porodicu, a pogotovo njene najmlađe članove. U takvim situacijama povećana je odgovornost roditelja za stvaranje sledeće generacije mlađih, odraslih i sposobnih članova za dalje biološke ciljeve.

- Omogućavajući emocionalnu topolinu, zaštitu i podršku uz ovlađavanje komunikacionim veštinama i socijalnim spretnostima, roditelji osposobljavaju mlađe za život u zajednici, društву. Zbog toga od porodice, odnosno od roditelja očekuje da ima širinu i otvorenost za strujanje iz okoline, ali da i istovremeno ima svoj identitet, da poštuje tradiciju i korene iz kojih potiče, jer "ko ne zna odakle je pošao ne zna ni kuda ide" - kaže Mikaina Stevanović, rukovodilac Odeljenja za analitičko istraživački rad.

Da bi mlađi mogli uspešno da iskorake u svet iz roditeljske porodice potrebno je da predju kroz nekoliko skokovitih manje ili više kriznih faza. Na razvojnom putu postoji jedna faza koja se označava kao "adolescentna faza". To je jedan od najtrnovitijih puteva koji čovek mora da predje u svom životu "kako bi postao čovek i prestao da bude dete "a opet sačuvao nešto od svog deteta u sebi, koje će mu davati životnu energiju.

Zapravo u životnom ciklusu adolescencija je period i mesto gde jedna porodica počinje da uvire, a počinje da se stvara sledeća generacija. Uisto vreme adolescentna faza može biti i provokativna za pojavu teškoća. Nepripremljen adolescent za život je

- Samo podrška i poverenje koje roditelji razvijaju prema adolescentu garancija su da mlađi čovek može da ispolji osećanja, uključujući i osećanje sopstvene vrednosti

neuspeo čovek.

- Od fleksibilnosti porodičnih relacija i spremnosti porodičnog sistema na promenu zavisi da li će adolescent negovati ekstremnost u ponašanju ili će se vremenom uskladivati prema etičkim i moralnim merilima - kaže Mikaina Stevanović i dodaje da roditelji svojim uticajem u smislu prenošenja ličnih i kulturnih poruka, utiču na njegovu kasniju životnu orientaciju, i na njegovo ponašanje ali i na utvrđivanje ličnog i porodič-

nog identiteta.

Samo podrška i poverenje koje roditelji razvijaju prema adolescentu u ovoj fazi garancija su da mlađi čovek može da ispolji najrazličitija osećanja, uključujući i osećanje sopstvene vrednosti. U traganju za sopstvenom ličnošću adolescent može ići krvudavim putem, sledeći nekoliko pogrešnih izbora. Roditelji moraju da dopuste detetu da pronađe sebe. Treba da podstaknu u adolescentu sposobnost

odlučivanja i smisao za izbore iz više ponuđenih mogućnosti, a ne da do nose odluke umesto njega. Pritisak roditelja u nekom izboru može dovesti do toga da adolescent formira "pogrešan lik", on nije svoj u sveukupnosti porodičnih vrednosti i kulture gde živi, nego želja porodice. Nejasan sebi i drugima. Bez "ličnog pečata", ispunjen prazninom i najčešće sa niskim samopoštovanjem, uplašen i bez snage da izrazi svoje potencijale.

RIGIDNI RODITELJI PRAVE BUNTOVNIKE

Preterano nametljiv, rigidan stav roditelja, uz kruta pravila, autoritet zasnovan na pozicijama moći i strahopštovanja, spušta adolescente da u atmosferi dobromernosti podrške i poštovanja, traži svoj lik u budućnosti. Ovakav tip porodice podstiče mlađog čoveka na buntovništvo i odbacivanje svih porodičnih i društvenih normi, i adolescenta uvelike u delinkventno ponašanje, odnosno društveno neprihvatljivo ponašanje.

- Porodica je praktično jedina društvena grupa u kojoj njeni članovi, kroz ceo život ostaju emocionalno povezani.
- Prvo i osnovno je da roditelji treba da vole svoje dete, da bi bili uopšte zainteresovani za ulaganje energije i nadgledanje njegovog ponašanja.
- Ako su zainteresovani do saradnje dolazi razvijanjem pozitivnih, otvorenih i senzitivnih odnosa, u kojima dete ima poverenja i dobrovoljno saraduje sa svojim roditeljima.

Model ponašanja koji je naučio u porodici adolescent prenosi u društvo, i postaje opasan za društvo iako njegova porodica može spolja gledana da bude potpuno neupadljiva i bez otvorene agresije prema okolini. Porodice koje nemaju jasno ubućen lik, koje su emotivno i socijalno blede, pasivne nezainteresovane, gde su nedovolno definisana pravila ponašanja, granice nejasne ili ne postoje, niski zahtevi, i bez očekivanja ostavljaju takodje adolscenta bez usmerenja. To su najčešće roditelji koji iz svoje porodice porekla, kao model nose rigidan način vaspitanja, sa strogo definisanim pravilima ponašanja, koji ih na neki način ograničava u uspešnjem roditeljstvu. Svojoj deci daju veliku slobodu, ali i veliku odgovornost sa kojom on ne ume da se snalazi.

Poznavanje sopstvenih snaga omogućava porodici adolescenta a najviše roditeljima da povrate samopoštovanje, da razreše teškoće, da se ohrabre i preuzmu odgovornost. Zapravo - treba negovati odnose sa svojim, "detetom", odnosno "adolescentom" jer to je model svih budućih odnosa u životu.

Ponudi porodici priliku

Udruženje stručnjaka za podršku deci i porodici "FICE SRBIJA" u partnerstvu sa Gradskim centrom za socijalni rad u Beogradu, od početka oktobra nastavlja aktivnosti na implementaciji modela porodične konferencije, kao veda podrške porodici u kriznoj situaciji, inovativne prakse orijentisane na snage klijenta i njegove porodične i socijalne mreže.

Projekat "Ponudi porodici priliku" podržan je od Uprave grada Beograda - Gradskog sekretarijata za socijalnu zaštitu i ima za cilj da "Porodične konferencije" postanu praksa u lepezi usluga koje se nude građanima Beograda. Osnovna aktivnost projekta fokusirana je na obuku i unapređenje veština za 96 stručnjaka iz Gradskog centra za socijalni rad, za ponudu i iniciranje porodičnih konferencija. Projektom je predviđeno i informisanje široke javnosti o modelu porodične konferencije, kao i "informativni paket" za građane Beograda o uslovima, mogućnostima i načinima da se za njih ili njihove porodice organizuje porodična konferencija.

Stručnjaci Gradskog centra za socijalni rad koji učestvuju u projektu biće obezbeđena mogućnost za realizaciju porodične konferencije, inicirane sa njihove strane.

Obuka za četiri grupe od po 24 stručna radnika (voditelji slučaja, trijažeri, supervizori, rukovodci...) održana je 12. i 13. oktobra 2011. godine u prostorijama GCSR dok su supervizijski trening i evaluacija zakazani za 5. novembar, odnosno 3. decembar 2011. U junu ove godine završena je realizacija projekta "Porodica na okupu" takođe partnerski projekat "FICE Srbija" i GCSR u kojem je realizovano prvi 25 porodičnih konferencijskih radionica u Beogradu.

Rezultate prve godine implementacije Modela porodične konferencije u Srbiji, FICE Srbija je predstavila stručnoj javnosti u Beogradu, a predstavice ih ponovo, na poziv organizacije EIGEN KRACHT na prvom Evropskom kongresu o porodičnoj konferenciji, koji je održan u Utrehtu, Holandija u periodu od 18. do 22. oktobra 2011. godine.

Prava pomoć za novi život

PRIVREMENO STANOVANJE

- Sve veći broj mlađih ljudi bez roditeljskog zainteresovanja je za samostalni život u stanovima koje im obezbedio grad

Useljavanjem pet mlađih ljudi u stanove u naselju Kamendin krajem marta ove godine, Gradski centar za socijalni rad u Beogradu je sa zadovoljstvom krenuo u realizaciju pružanja nove usluge - privremeno stanovanje za decu i omladinu bez roditeljskog staranja. Od tada je useljeno 12 mlađih ljudi (3 devojke i 9 momaka), a uskoro se očekuje useljenje još petoro mlađića i devojaka. Posle prvih nekoliko meseci primene ove usluge, iskustva stručnih radnika GCSR-a, koji su angažovani na realizaciji ove usluge, ukazuju da su mlađi

ODUŠEVLJENI STANOVIMA

Deo procedure pre useljenja je obilazak stanova u naselju Kamendin i upoznavanje sa aktuelnim korisnicima usluge, pa tokom ovih obilazaka, potencijalni korisnici veoma pozitivno reaguju na opremljenost stanova, izgled kao i opštne uslove koji pružaju. Svaki stan ima obezbeđenu svu belu tehniku (televizor, veš mašinu, šporet, frižider, telefon, usisivač, fen, pegla, daska za pegljanje), nameštaj i celokupan sitan inventar (posteljina, zavesa, lusteri, kuhiinski inventar). Stanovi se sastoje iz velikog dnevnog boravka, dve spavaće sobe, kapatila, zasebnog mokrog čvora (WC), pred soblja i terase.

ČINJENICE

- Za ovu uslugu grad Beograd obezbedio je pet stanova kapaciteta za smeštaj za 20 mlađih osoba u naselju Kamendin, Zemun polje i šest stanova u naselju Čukarička padina koji su trenutno u fazi opremeњa.
- Da bi mlađa osoba, koja je na evidenciji Gradskog centra za socijalni rad u Beogradu, bila korisnik ove usluge potrebno je da je operativnim planom otpusta mlađe osobe utvrđeno da je ova usluga najcelishodnija, odnosno da nema mogućnosti povratka u sopstvenu porodicu i da na drugi način ne mogu rešiti problem zbrinjavanja, da je završila školovanje ili se nalaze na redovnom školovanju i da je preduzela mere profesionalno ospobljavanje.
- Usluga privremenog stanovanja dece i omladine bez roditeljskog staranja koji napuštaju zaštitu, u trajanju od dve godine je besplatna. Obaveza korisnika je da plaćaju mesečne račune za stan (struja i komunalije), za što im je Grad Beograd obezbedio i stalnu novčanu pomoć u iznosu 50 odsto prosečne bruto plate ostvarene u Beogradu za mesec u kom se vrši isplata.

započinju ili završavaju školu vožnje, ili nakon letnje pauze nastavljaju sa obavljanjem povremenih ili privremenih poslova.

Rad sa počiniocima nasilja u porodici

- Stručnjaci iz Srbije i Norveške predstavili svoja iskustva u rešavanju problema porodičnog zlostavljanja

Gradski centar za socijalni rad u Beogradu je početkom septembra 2011. godine otpočeo aktivnosti na projektu "Uvođenje programa rada sa počiniocima nasilja u porodici". Projekat se sprovodi u saradnji sa Upravom za rodnu ravnopravnost, Ministarstva rada i socijalne politike i uz podršku Kraljevine Norveške, a deo je šireg projekta koji se odnosi na sprečavanje seksualno i rodno zasnovanog nasilja. Program će sprovoditi i centri za socijalni rad u Nišu i Kragujevcu.

Tim stručnjaka, zajedno sa direktorkom GCSR, Snežanom Stošković, i rukovodicima opštinskih Odeljenja, prisustvovao je Nacionalnoj konferenciji vezanoj na uvođenje ove usluge u sistem socijalne zaštite. Konferencija je održana 6. septembra u Beogradu u organizaciji resornog ministarstva. Na konferenciji su prezentovana domaća iskustva iz ove oblasti, a posebno je bila interesantna prezentacija vezana za pionirski rad sa počiniocima Gradskog centra za socijalni rad u Beogradu.

Takođe, na istoj konferenciji predstavljen je i rad ATV programa iz Norveške

"Nasilje u partnerskim odnosima". Pomenuti program je izabran kao najbolji za primenu u našim uslovima. Stručnjaci iz Norveške će pružiti potrebnu obuku našem stručnom timu neophodnu za otpočinjanje rada sa počiniocima nasilja u porodici. Obuka stručnjaka je počela 7. i 8. septembra i trajeće do novembra, do kada će se raditi na stvaranju

neophodnih preuslova za uspostavljanju nove usluge u sistemu socijalne zaštite. Rad sa počiniocima nasilja je predviđen u vidu tretmana-grupnog rada sa kojima će se raditi u kontinuitetu do godinu dana. Ovaj projekat je od velikog značaja, jer će se na ovaj način integrativno pristupiti svim učesnicima nasilja u porodici.

NOVČANA PODRŠKA ŽRTVAMA PORODIČNOG NASILJA

Pomoć ženama i deci iz Sigurne kuće

KO IMA PRAVO NA POMOĆ?

- Da se pre podnošenja zahteva za priznavanje prava na stalnu novčanu pomoć, kao žrtva porodičnog nasilja nalazi na evidenciji Gradskog centra za socijalni rad u Beogradu
- Da ima regulisano prebivalište na teritoriji Beograda, najmanje 12 meseci pre ulaska u Sigurnu kuću
- Da redovni mesečni ukupni prihodi ne prelaze iznos od 20.000,00 dinara
- Da ne poseduje imovinu u vlasništvu po osnovu koje može da ostvari prihod
- Da nije povratnik u Sigurnu kuću u momentu stupanja na snagu odluke

Grad Beograd je omogućio finansijsku podršku svim ženama koje su u Sigurnoj kući u Beogradu, a prijavljene su na adresi u Beogradu, imaju pravo na mesečnu pomoć od 11.000

dinara, godinu dana od izlaska iz Sigurne kuće. Žene koje imaju decu dobijaju još veću novčanu pomoć.

Na ovaj način Grad Beograd želi da poboljša položaj žena koje su izložene nasilju u porodici. Tako će žena sa jednim detetom dobiti 16.000 dinara, žene sa dvoje dece 21.000, a žene sa troje i više dece 26.000 dinara.. Zahtev za priznavanje prava podnosi se Gradskom centru za socijalni rad najkasnije do dana prestanka smestaja u Sigurnoj kući.

■ URGETNA SOCIJALNA ZAŠTITA

Nastavak projekta mobilnih timova

● Podrška stručnjaka Gradskog centra ugroženim Beograđanima na raspolaganju 24 sata

HITNE INTERVENCIJE

Projekat Mobilni tim za hitne intervencije realizovan je u drugoj polovini 2010. godine. Pružena je neodložna pomoć za čak 106 korisnika, među kojima su u većini deca i mлади. Tokom tog perioda odgovoren je na 86 poziva policije, čak 31 osoba smeštena je u ustanovu socijalne zaštite, zdravstvenu ustanovu, Sigurnu kuću ili hraniteljsku porodicu, a za 27 maloletnih izvršilaca krivičnih dela obezbeđeno je prisustvo organa starateljstva prilikom saslušanja. O složenosti problema sa kojima su se suočavali mobilni timovi govorи i podatak da od 106 korisnika kojima su pružene hitne intervencije čак 84-oro zahteva dalje mere zaštite.

Gradski centar za socijalni rad u Beogradu nastaviće sa realizacijom projekta Mobilni tim za hitne intervencije, koji unapređuje pružanje neodložnih intervencija od velikog značaja za razvoj socijalne zaštite građana, u slučajevima rizika i ugroženosti po bezbednost, život, zdravlje i razvoj korisnika iz ranjivih grupacija stanovnika Beograda.

Realizacijom ovog projekta pojačаće se delotvornost dežurstva centra za socijalni u vremenu od 24 časa, a celokupna gradska teritorije biće pokrivena uslугом neodložne intervencije.

Cilj projekta je da se kroz angažovanje Mobilnog tima, u skladu sa zakonskim odredbama, obezbedi kvalitetno i proceduralno uređeno pružanje urgente zaštite žrtvama nasilja i obezbeđivanje smeštaja za lica pogoděna životno ugrožavajućom nevoljom, zanemarivanjem ili zlostavljanjem i to u saradnji sa drugim nadležnim organima i službama.

Prema iskustvu centra za socijalni rad, izbjeganje porodičnog nasilja često se dešava u kasnim poslepodnevnim, večernjim i noćnim satima. Imajući u vidu iskustva iz dosadašnjih projekata Mobilnih timova za hitne intervencije GCSR-a i odredbe novog Zakona o socijalnoj zaštiti projekat ima za svrhu i da premosti prelazni period od pružanja hitnih i neodložnih intervencija intervencija kroz dosadašnji projektni vid aktivnosti ka primeni Zakona o socijalnoj zaštiti i daljoj perspektivi razvoja posebne službe u GCSR-koj bi u toku 24 sata dnevno obezbeđivala usluge neodložnih intervencija u okviru regularne delatnosti Gradskog centra za socijalni rad.

Prva slova za žitelje "Gazele"

Grad Beograd je pokrenuo projekat opismenjavanja odraslih Roma iz nekadašnjeg nehigijenskog naselja "Gazela". Na ovom projektu biće angažovani studenti Beogradskog univerziteta, a održavaće se u društvenim centrima u novoformiranim naseljima. Studenti će u toku prva dva meseca podučavati odrasle, a zatim, do kraja školske godine, i najmlađe u naselju kojima će pomagati da savladaju školsko gradivo. Zauzvrat, grad Beograd će ovim studentima obezbediti stipendije za plaćanje školarina na fakultetu na kom studiraju.

60 sekundi sa našim stručnjakom

Dušica Radović, rukovodilac Službe za zaštitu odraslih i starih lica, Odeljenje Čukarica

Kao stručni radnik angažovan na poslovima Rukovodioca Službe za zaštitu odraslih i starih lica organizujem rad službe u cilju postizanja adekvatne ažurnosti u radu, kao i blagovremene i efiksne zaštite korisnika usluga Službe.

U situacijama posebne složenosti postupak zaštite i zahteva za urgentnim postupanjem pružam neposrednu stručnu i organizacionu podršku voditeljima službe u saradnji sa supervisorom.

Organizacionim rešenjima stvaram uslove za ujednačeno opterećenje voditelja službe obimom i složenošću posla, pratim status radne i kolegijalne atmosfere unutar službe i reagujem u pravcu postizanja optimálnih uslova za rad.

Primam korisnike službe koji imaju dodatna pitanja, dileme ili pritužbe i pratim zadovoljstvo korisnika pruženim uslugama unutar službe.

Vodim evidenciju o optrećenosti voditelja službe i korisnika koji su na praćenju. Izveštavam neposrednog Rukovodioca o radu službe i učestvujem u radu kolegijuma Odeljenja u cilju unapređenja saradnje sa drugim službama.

LETOVANJE ZA DECU IZ KOLEKTIVNIH CENTARA

Putovanje za pamćenje

U saradnji sa Sekretarijatom za socijalnu zaštitu, Gradski centar za socijalni rad u Beogradu realizovao je letovanje za 49 dece, iz kolektivnih centara sa teritorije grada Beograda, na Tari i Bukulji, i obezbedio sedam pratileaca za decu dok su na odmoru.

Tokom sedmodnevnog boravka, osnovci iz šest kolektivnih centara sa teritorije grada, obišli su kulturno-isto-

rijske znamenitosti, uživali u sportskim aktivnostima, u radionicama i dečijim zabavama u predvečernjim satima. Bilo je ovo uzbudljivo i kreativno leto, prilikda da vide nešto novo, druže se i uživaju, rekli su mališani po povratku sa letovanja.

Deca su boravila u objektima Centra dečijih letovačišta i oporavilišta grada Beograda Mitrovac na Tari i Bukulja u

Aranđelovcu.

Novac za letovanje dece prikupljen je na aukciji slika koja je održana 20. juna na Svetski dan izbeglih i interno raseljenih lica.

Uz taj novac grad je jedan deo izdvojio iz budžeta, što je bilo dovoljno da ta deca odu na odmor. Grad je ove godine poslao na odmor više od 1.000 dece iz socijalno ugroženih porodica.

Staratelj

U svakom društvu postoje lica koja ne mogu da se staraju o sebi, svojim pravima i interesima, takvima licima je neophodna starateljska zaštita. Organizovanje starateljske zaštite vrši centar za socijalni rad koji tu dužnost obavlja kao organ starateljstva.

Porodični zakon poznaje sledeće vrste staratelja:

- **Privremeni staratelj** - zastupa dete pod roditeljskim staranjem i poslovno sposobno lice, kao i lice lišeno poslovne sposobnosti ili dete bez roditeljskog staranja, ukoliko organ starateljstva proceni

da je to neophodno radi privremenе zaštite ličnosti, prava i interesa tih lica

- **Neposredni staratelj** - organ starateljstva može odlučiti, ako je to u interesu štićenika, da licu pod starateljstvom ne postavlja staratelja nego da dužnost staratelja vrši neposredno, s tim što se rešenjem određuje stručnjak organa starateljstva koji će u njegovo ime obavljati poslove staratelja

- **Kolizijski staratelj** - kolizijski staratelj zastupa dete ukoliko između deteta i njegovog zakonskog zastupnika postoje suprotni interesi

GRADSKI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD U BEOGRADU

DIREKTOR

Snežana Stošković
Ruska 4.
tel: 011/2650-329
faks: 011/2650-925

OPŠTA SLUŽBA

Ruska 4.
tel: 011/2650-329,
2650-093, 2650-542
faks: 011/2650-925

ODELJENJE ZA ANALITIČKO- ISTRAŽIVAČKI RAD

Ruska 4.
tel: 011/2650-329,
2650-093, 2650-542

SAVETOVALIŠTE ZA BRAK I PORODICU

Ruska 4.
tel: 011/2650-258
faks: 011/2650-936

RAČUNOVODSTVO

Masarićova 5.
tel: 011/3061-362

OPŠTINSKA ODELJENJA

BARAJEVO

Svetosavska 87b,
011/ 8300-401

VOŽDOVAC

Admirala Vukovića 14,
011/2461-644

VRAČAR

Maksima Gorkog 17a,
011/2456-546, 2456-649

GROCKA

Bulevar oslobođenja 51,
011/8500-655

ZVEZDARA

Krfska 7,
011/2414-129,
2401-750, 2410-863

ZEMUN

Aleksandra Dubčeka 2,
011/ 2193-979,
2193-999

LAZAREVAC

Janka Stajčića 21,
011/8127-755

NOVI BEOGRAD

Tošin bunar 148,
011/3190-191

OBRENOVAC

Kralja Aleksandra I 8b,
011/8721-340, 8721-616

RAKOVICA

Miška Kranjca 12,
011/3051-893,
3051-895

PALILULA

Cvijićeva 110,
011/2753-591

STARI GRAD

Gospodar
Jevremova 17a,
011/2625-593

SAVSKI VENAC

Lomina 17,
011/3614-766

SOPOT

Kosmajske trg 13,
011/8251-289

MLAĐENOVAC

Kraljice Marije 13,
011/8232-429

SURČIN

Kosovska 2,
011/8442-913

ČUKARICA

Mihaila Valtrovica 36a,
011/2506-105

 GRADSKI CENTAR
ZA SOCIJALNI RAD
U BEOGRADU

VAŠA PITANJA NAŠI ODGOVORI

■ Da li je moguće obezbediti nadzor nad zakonitošću i celihodnošću rada opštinskog centra za socijalni rad u konkretnom predmetu?

Nadzor nad zakonitošću i celihodnošću rada Gradskog centra za socijalni rad u Beogradu vrši Ministarstvo rada i socijalne politike, tako da nadzor u konkretnom postupku možete inicirati ukoliko imate legitimitet stranke u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku.

■ Gde se kandidati koji žele da budu hranitelji mogu prijaviti?

Potencijalni hranitelji podnose zahteve i potrebnu dokumentaciju Centru za socijalni rad na opštini gde imaju prijavu prebivalište. Procena, priprema i obuka potencijalni hranitelja se vrši u Centru za porodični smeštaj dece i omladine Beograd.